

Közben kisiül, hogy tulajdonkép már régóta húzódik ez az ügy. Tavaly járt is erre egy okl. iparművész, a helybeli téglagyáros unokaöccse és az el is vállalta a megtervezést. És pedig olyanformán, hogy azon esetben, ha megépül, — nem kell érte fizetni semmit. Ha pedig nem épülne, akkor kell fizetni.

Hát aztán mennyit fizettek atyafiak? Nyolcszáz pengőt, mondja a kisbíró. Meg is vannak a tervek! Imhol. No lám, egész jól néz ki. Olyan mint az Aya-Sofia, — Kutya bagosra átalakítva. Kupola, stukko, monumentalitás és sok minden egyéb jók.

Kétszáz ezer pengőbe került volna!

Aztán mennyit szánnak rá úgy Isten igazába!

Hát harmincezret nagyságos Építész úr!

— Hát emez itt micsoda? Kérem én szerényen még egy gömbölyű tervformára mutatva.

Hát ez kérem szinte egy ajánlat, — mondja a pap. A szomszéd községben van egy vállalkozó mester, — aki ezt a templomot már tizenkétszer fölépítette. Úgy gondoltuk, hogy ő velem egyezünk, meg is akartuk már nézni a jövő héten az egyik helyen. Erre már az én füleim is kétfelé állanak.

Hogy ide építsék 13-adszor ezt a templomot. Oh szent testvériség! Ez ellen már én is fölveszem a harcot.

Egyelőre azzal, hogy mindezt leírtam. Nem mese ez a történet, hanem igaz valóság. Így ösmerik, — *ennyit tudnak* a mi szép mesterségünkről, az építészeiről a tiszaparti füzesekben. Ki segít mindezekben? Kamara, — rendelet, — most már aztán jöjjön, de mielőbb.

De ez még mind nem elég! Még sok egyéb is kell ide. Tanítás, jószándék, propaganda, tisztesség és törvény az építészet megbecsültetésének! *Cyranó.*

A főváros új közszállítási szabályzata

Budapest székesfőváros tanácsa a városi versenytárgyalásokra vonatkozóan új vállalati feltételeket állapított meg és ezek az új rendelkezések augusztus 15-én életbe is léptek.

A 28 nagy nyomtatott oldalra terjedő, 34 szakaszt tartalmazó vállalati feltételek legfontosabb pontjait az alábbiakban közöljük:

A rendelet szerint a bánatpénzek összege az eddigi 2% helyett 250.000 P munkáig 5%, de ha a vállalt munka végösszege 250.000 P-nél nagyobb, a 250.000 P-ön felüli rész után már csak 2% bánatpénzt kell letétbe helyezni. A társvállalkozók ajánlatukért egyetemlegesen is felelősök. A vállalkozó kötelezettségei szerződészerű teljesítéséért egész vagyonával felelős. Az ajánlattevő tartozik megnevezni, hogy a szállítandó árut melyik hazai gyárból, vagy ipartelepről szállítja, a munkát pedig magyar műszaki és egyéb munkaerőkkel kell végeztetni.

Az új szabályzat szerint az építkezés színhelyén levő teljes anyagkészlet, állványok, gépek, eszközök, kezelési és raktári építmények, valamint minden egyéb, a munka elvégzése céljából az építkezés színhelyére szállított segéd-eszközök az odaszállítással, mint kézi zálogtárgyak, a főváros birtokába mennek át. Ha a munkát a vállalkozótól elvonnák, akkor a fővárosnak jogában áll, minden más igény kizárásával bírói közbenjárás nélkül akár szabadkézből is eladni a tárgyakat és a befolyó összegekből magát kártalanítani.

Ha a vállalkozó nyolc napon belül nem teszi le a kikötött biztosítékot akkor úgy tekintik, mintha a pályázattól visszalépett volna és ez esetben a főváros a letett bánatpénzt megtartja és ha másnak drágábban kénytelen

kiadni a munkát, úgy a vállalkozó köteles a kárt megtéríteni.

Lényeges pontja az új szabályzatnak az, hogy a közmunkák alvállalatba adását, vagy átruházását megtiltja.

A tanács által elrendelt többletmunkáért, ha az eredeti munka 20%-ánál nem nagyobb, új egységárakat kérni nem lehet és ez a munka elkészülésének határidejére sem lehet kihatással. A 20%-nál nagyobb többletmunkánál új egységárakat lehet megállapítani. Ha a vállalkozó a munka folyamata alatt nem jelenti, hogy a 20%-os többletet elérte és nem kéri új egységárak megállapítását, úgy a többletet is tartozik bármily mennyiségben az eredeti áron elvégezni. Munkacsökkenés esetén, ha az elmaradt teljesítmény értéke az egész vállalati összeg 20%-át meghaladja, az ezenfelüli teljesítmény 10%-a erejéig kártérítésre van igénye a vállalkozónak, szintúgy oly munkáért, amely utólagos rendelkezés folytán a vállalkozó hibáján kívül feleslegessé vált.

Ha nagyobb építkezésekről van szó és a munkások a közelben nem kapnának olcsóbb lakást, tartozik a vállalkozó saját költségén barakokat építeni a munkások elhelyezésére és saját költségén olcsó ételmezési telepet létesíteni.

Azt a vállalkozót, aki kötelezettségeit nem teljesíti pontosan, az elsorolt retorziókon kívül egyszerismindenkorra kizárják a fővárosi versenytárgyalásokból. Jogában van a fővárosnak az odaítélést visszavonni, a munka kiadásától elállani, minden kártérítés nélkül. Ha a vállalkozót büntették vagy vétségért jogerősen szabadságvesztésre ítélték, a fővárosnak joga van úgy eljárni, mintha az illető csődbe, vagy gondnokság alá került volna.

Baumgarten Sándor munkássága.

8. *Elemi iskolák* (legalább 4 tanteremmel) és óvodák: Anina áll. elemi iskola Anina. Abaujszántói áll. elemi iskola Abaujszántó. Alsókubini elemi iskola Alsókubin. Brassói áll. elemi iskola és óvoda Brassó. Buziási elemi iskola Buziás. Bártfai áll. elemi iskola Bártfa. Bródi áll. elemi iskola Bród. Beregszászi áll. elemi iskola Beregszász. Beregmegyei rutén iskolák. Balázsfalvi áll. elemi iskola Balázsfalva. Bánffyhungyadi áll. elemi iskola Bánffyhungyad. Baáni trencsényi áll. elemi iskola Baánitrencsény. Bácskeresztúri áll. elemi iskola Bácskeresztúr. Barcaújfalusi áll. elemi isk. Barcaújfalu. Bögözi áll. elemi iskola Bögöz. Belényesi áll. elemi iskola Belényes. Bögötei áll. elemi iskola Bögöte. Csáktornyai áll. elemi iskola Csáktornya. Deési áll. elemi iskola Deés. Diosadi áll. elemi iskola Diosad. Duna szt. Györgyi áll. elemi isk. Duna szt. György. Dévai áll. elemi iskola Déva. Esküllőpasterei áll. elemi iskola Esküllőpastere. Erzsébetfalvai központi elemi isk. tornacsarnok és igazgatói lak Erzsébetfalva. Erzsébetfalvai áll. elemi iskola Erzsébetfalva. Facseti áll. elemi iskola Facset. Fiumei áll. elemi iskola Fiume. Fülöpszállási áll. elemi iskola Fülöpszállás. Felvinci áll. elemi iskola Felvinc. Fehértemplomi áll. elemi leányiskola Fehértemplom. Györszigeti elemi iskola Györsziget. Gyulai áll. elemi iskola Gyula. Gyöngyösi áll. elemi iskola Gyöngyös. Hidalmási elemi iskola Hidalmás. Héjjasfalvi áll. elemi iskola Héjjasfalva. Hodosani áll. elemi iskola Hodosan. Herendi áll. elemi iskola Herend. Karánsebesi áll. elemi iskola Karánsebes. Kézdivásárhelyi áll. elemi iskola Kézdivásárhely. Krasznai áll. elemi iskola Kraszna. Kispesti elemi iskola Kispest. Kiskundorozsmai áll. elemi iskola Kiskundorozsma. Kossuthfalvi elemi iskola Kossuthfalva. Köpecsényi óvoda Köpecsény. Kisszebeni áll. elemi iskola és óvoda Kisszeben. Kaposvári áll. elemi iskola Kaposvár. Kolozsvári áll. elemi iskola és óvoda Kolozsvár, Honvéd u. Ko-

lozsvári elemi iskola Kolozsvár, Monostori út. Lajtaújfalu elemi iskola Lajtaújfalu. Lugosi áll. elemi iskola Lugos. Liptószentmiklósi áll. elemi isk. Liptószentmiklós. Magyaróvári áll. elemi iskola Magyaróvár. Malackai áll. elemi iskola Malacka. Máramarosszigeti áll. elemi isk. Máramarossziget. Megyeri áll. elemi iskola Megyer. Munkácsi áll. elemi iskola Munkács. Makói áll. elemi iskola Makó. Magyarvalkói áll. elemi iskola Magyarvalkó. Marosvásárhelyi áll. elemi leányisk. és óvoda Marosvásárhely, Szt. György tér. Marosvásárhelyi áll. elemi leányiskola Marosvásárhely, Sándor János ucca. Marosvásárhelyi áll. elemi fiúiskola Marosvásárhely, Jókai Mór ucca. Marosvásárhelyi áll. elemi iskola Marosvásárhely, Híd ucca. Monori áll. elemi iskola Monor. Nagykállói r. kath. elemi iskola Nagykálló. Nagykaposi elemi iskola Nagykapos. Nyéki áll. elemi iskola Nyék. Nagyida áll. elemi iskola Nagyida. Nagytapolcsányi áll. elemi isk. és óvoda Nagytapolcsány. Nagyecsed áll. elemi iskola Nagyecsed. Nagyszombati áll. elemi fiú- és leányisk. Nagyszombati, Nagysomkúti áll. elemi iskola Nagysomkút. Naszód áll. elemi iskola Naszod. Nagyrocei áll. elemi iskola Nagyroce. Orsovai áll. elemi iskola Orsova. Óradnai áll. elemi isk. Óradna, Oroszvégi áll. elemi iskola Oroszvég. Ótordai áll. elemi iskola Ótorda. Petrozsényi áll. elemi iskola Petrozsény. Pancsovai áll. elemi iskola Pancsova. Piskii áll. elemi iskola Piski. Ruttkai áll. elemi iskola Ruttka. Rimaszombati áll. elemi iskola Rimaszombat. Rahói áll. elemi iskola Rahó. Rákosliget áll. elemi iskola Rákosliget. Székelykeresztúri áll. elemi iskola Székelykeresztúr. Szepsiszentgyörgyi áll. elemi isk. Szepsiszentgyörgy. Szilágysomlyói áll. elemi isk. Szilágysomlyó. Segesvári áll. elemi isk. Segesvár. Szucsági áll. elemi iskola Szucság. Szolvánci áll. elemi iskola és óvoda Szolvánc. Szatmárnémeti áll. elemi isk. Szatmárnémeti, Wesselényi ucca. Szatmárnémeti áll. elemi isk. Szatmárnémeti, Várrom köz. Szerbszentmiklósi áll. elemi isk. Szerbszentmiklós. Szatmárhegyi áll. elemi iskola Szatmárhegy. Sajópetri áll. elemi iskola Sajópetri. Szászsebes áll. elemi iskola Szászsebes. Szalánci áll. elemi iskola Szalánc. Szigetvári áll. elemi iskola Szigetvár. Szerbittebe áll. elemi iskola Szerbittebe. Szemplaki áll. elemi iskola Szemplak. Szolnoki áll. elemi iskola Szolnok, Abonyi-út. Szolnoki áll. elemi iskola Szolnok, Bányai ucca. Segesvári áll. elemi iskola és óvoda Segesvár. Stajerlakai áll. elemi iskola Stajerlak. Tótpelsőci áll. elemi iskola Tótpelsőc. Tordai állami óvoda Torda. Ujpesti áll. fiú- és leány elemi iskola Ujpest. Ujpesti áll. elemi isk. Ujpest, István tér. Ujpesti áll. elemi isk. Ujpest, Toldi és Baross u. s. Ujpesti áll. elemi isk. Ujpest, Attila és József u. s. Ujpesti áll. elemi isk. Ujpest, Lőrinc ucca. Ujpesti áll. elemi iskola Ujpest, Váci út. Ungvári áll. elemi iskola Ungvár, Sas tér. Ungvári áll. elemi iskola Ungvár, Drugeth tér. Ungvári tanít. lak és óvoda Ungvár, Kossuth L. ucca. Uriczkói áll. elemi iskola, Uriczkó. Vaczkói áll. elemi iskola Vaczko. Verespataki áll. elemi iskola és óvoda Verespatak. Vágsellyei áll. elemi iskola és óvoda Vágsellye. Varonna áll. elemi iskola Varonna. Zilah áll. elemi iskola Zilah. Zsibói áll. elemi iskola Zsibó. Zólyomi áll. elemi iskola Zólyom.

9. *Egyéb épületek:* Kolozsvári siketnémák intézete Kolozsvár. Szegedi siketnémák és vakok intézete Szeged. Váci siketnémák intézete Vác. Baranyistei gazdasági ismétlőiskola Baranyiste. Apátfalvai erdőszlak Apátfalva. Balatonfüredi szeretetház Balatonfüred. Debreczeni orsz. tanítóárház és betegpavillon Debreczen. Kecskeméti orsz. tanítói árveház Kecskemét. Kisküküllői vármegyei gondnok lak Kisküküllő. Kolozsvári tanítókháza Kolozsvár. Lugosi püspöki

széklak bővítése Lugos. Piskitelepi állami tanítólak Piskitelep. Rimaszombati r. kath. paplak Rimaszombat. Székesfehérvári püspöki papnevelde átalakítása Székesfehérvár.

III. Lechner Ödönrel közösen.

M. kir. postatakarékpénztár Budapest, V., Hold ucca 4.

Jegyzet*) E jegyzékben az általam tervezett s a m. kir. vallás és közoktatásügyi minisztérium által kiadott kisdudovodai és népiskolai minta tervek, továbbá a vallás és tanulmányi alapok birtokai számára tervezett több bérlő lak és gazdasági épület benn nem foglaltatik.

KRÓNIKA

Kitüntetés. Dr. Fábrián Gáspárnét, lapunk szerkesztőjének hitvesét, mint sokgyermekes családanyát, Szent István napján, a Magyar Anyák Nemzeti Ünnepeén, Izabella főhercegnő ezüst díszemlékéremmel tüntette ki, melynek felirata: A nemzet hálája.

Halálozás. *Lovag Ybl Miklós*, 35 éves műépítész, autóbaleset folytán aug. 29-én meghalt.

A háztulajdonosok kötelesek tataroztatni házaikat. A főváros építésügyi szabályzata kötelezi a háziurakat, hogy az elhanyagolt és feltűnően díztelen építményeiket jókarba helyezték. A háború alatt az építésügyi szabályzatnak ez a rendelkezése szünetelt, sőt a háború után a házak belső karbantartása a lakókra hárult. Vass József népjóléti miniszter ez év februárjában egyenes hivatkozással arra, hogy a házbérek már közelállnak az aranyparitáshoz, visszaállította a régi rendet. Ennek alapján a tanács most körrendeletet intézett a kerületi előljárásságokhoz, melyben felhívja őket, hogy a kerületükben rendeljék el az elhanyagolt építmények azonnali jókarba helyezését. A körrendelet felhívja az előljárásságokat arra is, hogy a rendelkezésüknek végrehajtását a legszigorúbban ellenőrizzék. Itt is hivatkozik a tanács az építésügyi szabályzatra, amelynek 538-ik szakasza felhatalmazza a kerületi előljárásságot, hogy a szabályzat ellen vétőket ezer pengőig terjedhető büntetéssel sújtsa. Budapestnek, szakértők becslése szerint, körülbelül tízezer építménye szorul karbahelyezésre. Ha egy-egy építményre csak négyféle munkát számítunk, akkor is negyvenezer munkalehetőséget jelent ennek a rendelkezésnek a végrehajtása. A kerületi előljárásságoknál kijelentették, hogy nincs módjukban számontartani a karbahelyezésre szoruló építményeket, ennél fogva az építőiparosokra és mérnökökre, valamint a lakókra hárul a feladat, hogy ilyenmő panaszaikkal az előljárásságokat megkeressék. A népjóléti miniszter rendelkezésének remélhetően meglesz a maga eredménye és most már azok a háztulajdonosok is kénytelenek lesznek rendbehozni házukat, akik csak azért nem tataroztattak, mert azt remélték, hogy a lakókkal meg tudják úttartani a házukat és így egy-két lakást szabaddá tehetnek. Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy a tatarozásra szoruló házakat elegendő egyszerű levélben bejelenteni az előljárásságnak.

MARGITTAI GYULA

BÁDOGOS, GÁZ-, VÍZVEZETÉK- ÉS CSATORNÁZÁSI VÁLLALATA

Telefon:
József 365-32

Budapest, I., Verpeléti-út 5.

Telefon:
József 365-32